

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Sžo/4/2015
Identifikačné číslo spisu:	1013200259
Dátum vydania rozhodnutia:	15.06.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1013200259.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: O.. J. S., nar. X. A. XXXX, bytom v I., K. XX, právne zastúpený: Mgr. Jánom Piešťanským, advokátom a konateľom JP Legal, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Digital Park II, Einsteinova č. 25, IČO: 47 246 715, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, 812 72 Bratislava (predtým Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Bratislave, Krajský dopravný inšpektorát, so sídlom v Bratislave, Špitálska č. 14), v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného - bloku na pokutu zaplateného na mieste zo dňa 16. decembra 2012, číslo: A 551869, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 5. augusta 2014, č. k. 5S/35/2013-43, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 5. augusta 2014, č. k. 5S/35/2013-43 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného - bloku na pokutu zaplateného na mieste zo dňa 16. decembra 2012, číslo: A 551869.

Podľa odôvodnenia rozsudku krajský súd mal za preukázané, že predmetným blokom na pokutu bola žalobcovi uložená bloková pokuta vo výške 90,- eur za skutok spáchaný zavineným konaním tým, že dňa 16. decembra 2012, o 10:50 hod. na X. v I. žalobca prekročil zákonom povolenú rýchlosť, čím porušil § 16 (podľa súdu v bloku je nečitateľne uvedený odsek tohto ustanovenia) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákona č. 8/2009 Z. z.“) a dopustil sa priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. h/ cit. zákona.

Krajský súd dospel k záveru, že žalobca pri prejednaní priestupku bol si vedomý spáchania priestupku, ako aj samotnej sankcie, keď blok na pokutu podpísal a pokutu aj uhradil. Zdôraznil, že ovládajúcou zásadou v blokovom konaní je koncentračná zásada, ktorá je logickým dôsledkom dohody o spoľahlivo zistenom skutkovom stave, pričom uvedená spoľahlivosť sa spája s presvedčením páchatel'a, že pri

uvedených skutočnostiach uznáva, že je páchatelom skutku a že je ochotný priznať svoje zavinenie.

K podstatnej námietke žalobcu o nezrozumiteľnosti bloku na pokutu uviedol, že nečitateľne uvedený priestupok síce zakladá vadu nepreskúmateľnosti takého rozhodnutia a je dôvodom na jeho zrušenie, avšak v danom prípade bol blok na pokutu vydaný so súhlasom žalobcu, a teda uvedený nedostatok bol pri prejednaní priestupku s kompetentným orgánom skonzumovaný.

Vzhľadom na vyššie uvedené, ako aj na súdom opätovne zdôraznenú skutočnosť, že koncentračná zásada zabráňuje žalobcovi, aby svoje tvrdenia v žalobe prednášal po začatí blokového konania, ale iba do jeho začatia, krajský súd žalobu postupom podľa § 250 ods. 1 OSP zamietol.

O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že neúspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca odvolanie. Namietal nezákonnosť rozsudku krajského súdu v tom, že došlo k porušeniu garantovaných práv plynúce jednak z Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“) ako aj z Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení príslušných protokolov (ďalej len „Dohovor“). Krajský súd sa riadne nevysporiadal s jeho námietkami, odôvodnenie rozsudku pokladal za vnútorne nekonzistentné s tým, že nepriahliadol na stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, na ktoré poukazoval už v žalobe.

Žalobca uviedol, že nakoľko rozhodnutím žalovaného sa žalobcovi ukladá pokuta, resp. vykonáva záznam do evidenčnej karty, čo má pre žalobcu závažné právne dôsledky, týmto rozhodnutím žalovaného sa zasahuje do jeho základných práv a slobôd. Preto s poukazom na čl. 46 ods. 2 Ústavy, § 244 ods. 1 - 3 a § 247 ods. 1 OSP a zmieňované stanovisko občianskoprávneho kolégia ako aj na samotné poučenie rozhodnutia žalovaného, žalobca zastáva názor, že napadnuté rozhodnutie žalovaného je súdom preskúmateľné.

Žalobca ďalej poukázal na skutočnosť, že rozhodnutie žalovaného nedosahuje ani minimálny štandard náležitostí, aký je pre zjednodušené rozhodnutie typu bloku na pokutu predpísaný. Nakoľko vydanie bloku na pokutu predstavuje výsledok správneho trestania, pričom v ňom nie je jednoznačne individualizovaný priestupok, za ktorý bola žalobcovi uložená pokuta, jedná sa zo strany žalovaného o zásah do základných práv a slobôd žalobcu. Namietal, že v danom prípade ide o nedostatky výslednej formy činnosti orgánu verejnej správy, ku ktorým došlo až v samotnej finalizácii blokového konania, t. j. práve vydaním uvedeného rozhodnutia. Z toho dôvodu žalobca nemohol pred začatím blokového konania namietat nedostatky, ktoré sa objavili až pri jeho ukončení. S poukazom na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky (III. ÚS 97/2012) dodal, že rukou nečitateľne vpísaný údaj do formuláru rozhodnutia robí takéto rozhodnutie nepreskúmateľným a zakladá porušenie čl. 46 ods. 1 Ústavy a čl. 6 Dohovoru. Akékoľvek následné zisťovanie a „dešifrovanie“ nečitateľného údaju v rozhodnutí nič nemení na nepreskúmateľnosti takéhoto rozhodnutia od jeho začiatku. Záverom podaného odvolania žalobca zhrnul, že krajský súd sa v rozsudku dostatočne nevysporiadal s ním prednesenou argumentáciou, rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí, je nezákonný a porušujúci žalobcove tak Ústavou ako aj Dohovorom garantované práva. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že žalobou napadnuté rozhodnutie zruší. Súčasne si uplatnil náhradu trov konania.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žiadal napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť ako vecne správny. Uviedol, že bloková pokuta vychádza zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu vecí a boli splnené všetky zákonné podmienky blokového konania. Z rozhodnutia jednoznačne vyplýva, že žalobca porušil zákon č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o cestnej premávke“) a to porušením ustanovenia o maximálnej dovolenej rýchlosti, čím bol uznaný vinným zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. h/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (ďalej len „zákon o priestupkoch“).

Žalovaný ďalej uviedol, že hliadka oddelenia cestného dozoru Odboru výkonu služby Krajského dopravného inšpektorátu Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave dňa 16. decembra 2012 o 10:43 hod. v I. na X. zistila priestupok proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky spáchaný prekročením stanovenej maximálnej povolenej rýchlosti v obci, a to vodičom motorového vozidla výrobnej značky K. s EČ: G.. Následne bol vodič zastavený, identifikovaný ako žalobca, pričom mu bola policajtom, ktorý priestupok prejednal, oznámená skutková podstata priestupku spočívajúca v prekročení rýchlosti v obci o 23 km/h, nakoľko nameraná rýchlosť jeho vozidla bola 73 km/h. Žalobca bol pokutu ochotný zaplatiť a nakoľko boli splnené všetky zákonné podmienky blokového konania, bola žalobcovi uložená pokuta 90,- eur. V predmetnom bloku na pokutu bolo žalobcovo konanie kvalifikované ako priestupok proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. h/ zákona o priestupkoch. lebo ako vodič motorového vozidla prekročil v obci rýchlosť o viac ako 20 km/h.

K odvolacej námietke žalobcu týkajúcej sa nepreskúmateľnosti rozhodnutia - bloku na pokutu žalovaný uviedol, že v rozhodnutí je jednoznačne pomenovaný skutok - prekročenie rýchlosti, je uvedený paragraf 16 zákona o cestnej premávke. Uviedol, že je chybou policajta, že svojou písárskou nedokonalosťou spôsobil, že nie je jednoznačne z rozhodnutia prečítať, že sa jedná o odsek 4, podľa ktorého nesmie vodič v obci jazdiť rýchlosťou najviac 50 km/h, a ak ide po diaľnici v obci alebo po rýchlostnej ceste v obci, najviac 90 km/h. Zároveň však dodal, že uvedená skutočnosť nemôže spôsobiť nezákonnosť takéhoto rozhodnutia, lebo žalobca vedel, že prekročil rýchlosť v obci, vedel o koľko prekročil stanovenú rýchlosť, a preto napadnúť len nečitateľnosť odseku § 16 a tým sa odvolávať na nezákonnosť celého rozhodnutia, považuje žalovaný za účelové so snahou vyhnúť sa zodpovednosti za svoje konanie. Navyše, konanie žalobcu možno jednoznačne individualizovať, nakoľko k prekročeniu rýchlosti došlo v obci, a teda sa jedná o porušenie § 16 ods. 4 zákona č. 8/2009 Z. z. Žalovaný záverom zdôraznil skutočnosť, že priestupok žalobcu bol správne zaevidovaný do evidenčnej karty vodiča so všetkými právnymi následkami plynúcimi zo zákona o cestnej premávke.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1 OSP, § 246c ods. 1 OSP), bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že rozhodnutie krajského súdu nie vecne správne.

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 3 OSP, rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Podľa § 247 ods. 1 OSP, podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 247 ods. 2 OSP pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť.

Podľa § 247 ods. 3 OSP predmetom preskúmania môže byť za podmienok ustanovených v odsekoch 1 a 2 aj rozhodnutie, proti ktorému zákon nepripúšťa opravný prostriedok, ak sa stalo právoplatným.

Podľa § 250b ods. 1 OSP žaloba sa musí podať do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak. Zameškanie lehoty

nemožno odpustiť.

Podľa § 84 ods. 1 zákona o priestupkoch za priestupok možno uložiť pokutu v blokovom konaní, ak je priestupok spoľahlivo zistený a obvinený z priestupku je ochotný pokutu (§ 13 ods. 2) zaplatiť.

Podľa § 84 ods. 3 zákona o priestupkoch proti blokovému konaniu sa nemožno odvolať, nemožno ho obnoviť ani preskúmať mimo odvolacieho konania.

Podľa § 85 ods. 4 zákona o priestupkoch poverené osoby sú povinné preukázať, že sú oprávnené ukladať a vyberať pokuty v blokovom konaní. Na pokutových blokoch sa vyznačia údaje o tom, komu, kedy a za aký priestupok bola pokuta v blokovom konaní uložená.

V prejednávanej veci predmetom súdneho prieskumu je pokuta vo výške 90,- eur, ktoré žalovaný uložil 16. decembra 2012. žalobcovi v blokovom konaní. Blokové konanie nemožno obnoviť ani preskúmať mimo odvolacieho konania (§ 84 ods. 3 zákona o priestupkoch). Blokové konanie však je preskúmateľné súdom.

Krajský súd vecne správne konštatoval, že úprava o možnosti preskúmania blokového konania súdom je v súlade s článkom 46 ods. 2 veta druhá Ústavy Slovenskej republiky.

Zmyslom prieskumu správnych rozhodnutí v správnom súdnictve je poskytnutie súdnej ochrany tam, kde osoby, ktoré tvrdia, že boli na svojich právach ukrátené rozhodnutím a postupom správneho orgánu, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť (§ 247 OSP).

Úlohou súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (§§ 247 a nasl. OSP) je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia.

Žalobca namietal, že priestupok v blokovom konaní vyznačený na bloku na pokutu nebol vyznačený takým spôsobom, aby nebol zameniteľný s iným priestupkom, ktorá vada podľa názoru žalobcu potom zakladá nepreskúmateľnosť rozhodnutia žalovaného.

Žalobca teda vzniesol námietku o nezákonnosti uloženia pokuty v blokovom konaní.

Krajský súd s poukazom na koncentračnú zásadu v blokovom konaní uvedené námietky žalobcu nepreskúmal a žalobu zamietol.

Zmyslom prieskumu správnych rozhodnutí v správnom súdnictve je poskytnutie súdnej ochrany tam, kde osoby, ktoré tvrdia, že boli na svojich právach ukrátené rozhodnutím a postupom správneho orgánu, sa ochrany týchto svojich práv nedomohli v konaní pred správnym orgánom, hoci sa o to pokúsili využitím dostupných prostriedkov.

Je nepochybné, že uloženie pokuty v blokovom konaní je individuálnym správnym aktom vydaným príslušným správnym orgánom, ktorým dochádza k zásahu do práv a povinností dotknutého páchatela priestupku. Jednou z podmienok prípustnosti vydania tohto rozhodnutia je skutočnosť, že páchatel priestupku je ochotný pokutu zaplatiť a súčasne, že priestupok je spoľahlivo zistený.

Vzhľadom na skutočnosť, že blok ako rozhodnutie o uložení pokuty svojim obsahom zasahuje do práv a povinností žalobcu, čo podmieňuje jeho preskúmanie súdom podľa piatej časti druhej hlavy OSP, je

povinnosťou súdu v rámci preskúmvacej právomoci posúdiť, či takéto rozhodnutie bolo vydané v súlade s príslušným zákonom o priestupkoch a či bol dodržaný postup pri jeho vydaní v zmysle §§ 84 a nasl. cit. zákona. Vzhľadom na uvedené je súdom prvého stupňa uvádzaná koncentračná zásada pre danú vec právne irelevantná.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že súd prvého vecne nesprávne rozhodol, keď žalobcu zamietol len z dôvodu nedodržania koncentračnej zásady v blokovom konaní, pričom námietkami žalobcu uvedenými v žalobe sa nevyporiadal.

Vzhľadom k uvedenému odvolací súd napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 246c ods. 1 a s § 221 ods. 1, písm. f/ a ods. 2 OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní bude preto povinnosťou prvostupňového súdu opätovne dôsledne preskúmať postupom podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovaného správneho orgánu, prejednať vec v medziach podanej žaloby, odstrániť vytýkané nedostatky, zrozumiteľne sa vysporiadať so žalobnými námietkami žalobcu, znovu o nej rozhodnúť a svoje rozhodnutie aj riadne a presvedčivo odôvodniť. V novom rozhodnutí rozhodne krajský súd zároveň i o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej OSP).

Najvyšší súd Slovenskej republiky súčasne považuje za potrebné dodať, že napriek apelačnému opravnému systému, ktorý sa v správnom súdnictve v Slovenskej republike v zmysle príslušnej právnej úpravy uplatňuje, primárne preskúmvava zákonnosť napadnutého rozhodnutia správneho orgánu krajský súd ako súd prvého stupňa. Úlohou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu odvolacieho je preskúmvavať vecnú správnosť prvostupňových rozhodnutí a nie nahrádzať prieskumnú činnosť súdu prvého stupňa vrátane odôvodňovania rozhodnutia.

Odvolací súd zmenil v záhlaví označenie žalovaného, pretože pôvodne označený žalovaný Krajské riaditeľstvo policajného zboru v Bratislave, so sídlom v Bratislave, Špitálska č. 14 bolo dňom 1. januárom 2013 zrušené rozhodnutím zriaďovateľa, Ministerstva vnútra Slovenskej republiky z 12. decembra 2012 č. SLV-PS-1120/2012 s tým, že všetky práva a povinnosti prešli na tohto zriaďovateľa.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.